

“Les confidències del comte de Buffon”

Martí Domínguez

Martí Domínguez i Romero és un narrador i assagista valencià nascut a Madrid el 1966. Va obtenir el 39è Premi Josep Pla el 6 de gener de 2007 convocat per l'editorial Destino per la seua novel·la: *El retorn de Voltaire*. Ha col·laborat al setmanari *El Temps*, amb articles sobre entomologia i botànica. Des de l'any 1999 dirigeix la revista de recerca científica *Mètode*, motiu pel qual fou guardonat l'any 2007 amb el Premi Nacional de Periodisme.

Doctor en biologia per la Universitat de València, especialitzat en lepidòpters, ha alternat la recerca i la docència amb el periodisme i la literatura, alguns dels quals han estat recollits en forma de llibre. Tant als assajos divulgatius com a les obres de ficció integra coneixements científics i culturals.

Amb la seva primera novel·la *Les confidències del comte de Buffon*, (1997) va guanyar el Premi Andròmina, el Premi Crexells i el de la crítica de la Universitat de València, premi que va obtenir també amb *El secret de Goethe*, (1999) novel·la guardonava amb el premi Prudenci Bertrana. És membre de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana.

Va estudiar al Col·legi Francès de València, on va rebre una educació agnòstica malgrat el llegat catòlic de la família. La cultura i la llengua francesa (la seva segona llengua) formen part del seu procés de formació personal.

Més tard estudià biologia a la Universitat de València. Aquest interès per a aquesta ciència li ve de jove quan anava a la masia dels avis (entre Bétera i Godella) i es dedicava a recollir animals i plantes, afició que va heretar de l'avi i del pare.

El seu interès per la literatura es desvetlla paral·lelament escrivint unes poesies (de poca qualitat segons l'autor mateix) que mai no ha publicat. Passaria després a la prosa, tant narrativa com d'assaig. Eliseu Climent li va donar la primera oportunitat de divulgació de la seua prosa demanant-li a mitjans de la dècada dels vuitanta uns articles setmanals sobre animals per a la revista El Temps. Més tard, alguns d'aquests articles seran recollits en forma de llibre. Literatura i biologia comencen a donar-se la mà en l'obra de Domínguez.

Durant deu anys, mentre es dedica a fer de periodista, continua els seus estudis de biologia, a causa dels quals viatja a París -on viurà tres mesos- a buscar unes arnes endèmiques, concretament al Muséum Nationale d'Histoire Naturelle de París, a la rue de Buffon. La visita (real) al magatzem del museu és la que li serveix per escriure el preàmbul de la seva obra Les confidències del comte de Buffon. De fet, Domínguez estava intentant preparar un assaig sobre els il·lustrats francesos naturalistes, però el seu interès per la literatura l'empeny a fer una novel·la sobre un d'ells: Buffon. Per tant, l'interès per la Il·lustració no ve tant per la seva formació francesa sinó pels estudis de biologia. Després, continua els seus estudis a Austràlia on, a la National Library, troba una extraordinària col·lecció literària d'autors del segle XVIII que l'ajuden a acabar l'obra sobre Buffon.

Els viatges, encara que siguin d'estudis, sempre li han permès treballar en la seva literatura. Les estades a l'estranger li han proporcionat aïllament i una visió més aprofundida de les coses, dels fets. Així, va començar la seva obra El secret de Goethe gràcies a l'immens fons de la Biblioteca del Congrés de Washington, ciutat en la qual estava estudiant. Domínguez recorda divertit com

d'estranyada estava la persona que li dirigia els estudis quan veia que un jove biòleg dedicava les seves estones lliures a llegir sobre Goethe. De fet, el científic nord-americà desconeixia qui era Goethe! Una multidisciplinarietat difícil d'entendre per a la competitiva i especialitzadíssima societat nord-americana. Doctor en ciències biològiques, especialitzat en entomologia i coevolució, Domínguez ha fet de professor associat de ciències biològiques i actualment treballa a la facultat de periodisme, on fa producció periodística. També en la seva vida professional ha compaginat, doncs, ciència i literatura. Ara bé, Domínguez afirma que mai no ha fet periodisme científic; en tot cas, es considera tant científic com, sobretot, escriptor. En aquest sentit, per exemple, el seu Bestiari no vol fer divulgació científica, sinó que té una motivació purament literària.

Les confidències del comte de Buffon

La fictícia troballa, als soterranis del Museu d'Història Natural de París, d'unes memòries inèdites del comte de Buffon permet a Martí Domínguez reconstruir aquells fructífers escenaris del segle XVIII francès, des dels salons curulls de filòsofs i de dames galants fins al poblet de Montbard, on Buffon va alçar el seu "petit paradís terrestre". Per les pàgines d'aquestes confidències desfilen els màxims personatges de la Il·lustració, com ara Voltaire, Rousseau o Diderot, amb les quals el naturalista francès va tenir una estreta i, de vegades, controvertida relació. Per tot això, aquestes memòries de Buffon són una invitació a un viatge per aquell fascinant Segle de les Llums, per aquella època de la Il·lustració francesa, que tant va canviar el món de les idees i tant va canviar el destí dels homes

Bibliografia

Narrativa

- *Les confidències del comte de Buffon*, 1997
- *El secret de Goethe*, 1999
- *El prat del Parnàs*, dins *Cua de bou. Literatura a les Valls d'Àneu*, 1999

- *Cuqueta Roia*, dins *Te de roca. Literatura a la Ribagorça*, 2000
- *El retorn de Voltaire*, 2007

Assaig

- *Peiximinuti*, 1993
- *Natura i símbol*, dins *De civilitate: escrits i dansa sobre l'humanisme*, 2000
- *Bestiari*, 2000